

Çfarë trajton ky kurs?

Kursi online për rininë, paqen dhe sigurinë (RPS) është një program trajnimi digjital i zhvilluar në kuadër të projektit rajonal “Youth 4 Inclusion, Equality & Trust”, i zbatuar nga agjencitë e UNDP-së, UNFPA-së, UNESCO-s dhe UN Women në partneritet me NALAS-in. Kursi mbështet autoritetet vendore dhe strukturat rinore në kuptimin dhe zbatimin e **Agjendës RPS**, duke theksuar gjithashtu ndërlidhjet kryesore me Agjendën gratë, paqe dhe siguri (GPS), përmes qasjeve praktike dhe të zbatueshme në nivel lokal.

Kursi është konceptuar për autoritetet lokale, si institucione më të afërta me të rinjtë dhe më të pozicionuara për t'iu përgjigjur realiteteve të tyre të përditshme: pjesëmarrjes, sigurisë, kohezionit social, qasjes në shërbime dhe besimit në institucione. I njëjti i përket angazhimet globale në mjete praktike dhe të zbatueshme në nivel lokal — si të përfshihen të rinjtë në mënyrë kuptimplotë, si të ndërtohen procese vendimmarrëse gjithëpërfshirëse, si të parandalohet polarizimi dhe gjuha e urrejtjes, si dhe si të forcohet dialogu dhe bashkëpunimi në komunitete të ndryshme.

Trajnimi nuk është vetëm “për të rinjtë”, por zhvillohet **së bashku me të rinjtë**. Ai mbështetet në punën e trajnerëve të certifikuar, të cilët do të veprojnë si shumëfishues të njohurive duke përhapur përvojën nëpër komuna, duke mbështetur dialogun lokal dhe duke ndihmuar autoritetet lokale dhe aktorët rinorë të krijojnë bashkërisht zgjidhje që reflektojnë nevojat reale në terren. Një vlerë thelbësore e kursit është gjithashtu rrjeti i fortë rajonal i trajnerëve dhe institucioneve, pasi shkëmbimi i përvojave dhe praktikave të mira është vendimtar për rritjen dhe qëndrueshmërinë e ndikimit.

Qëllimet e kursit

Në përfundim të programit, pjesëmarrësit do të jenë në gjendje të:

- shpjegojnë kornizat RPS dhe GPS dhe rëndësinë e tyre për për autoritetet lokale;
- zbatojnë parimet e RPS në politikat, strategjitë dhe planet lokale për veprim ndaj të rinjve;
- përdorin mjete praktike për vendimmarrje gjithëpërfshirëse (inkluzive), forcimin e besimit dhe përfshirjen e të rinjve në veprime paqësore
- shkëmbejnë praktika rajonale dhe hartojnë veprime pasuese të qëndrueshme edhe pas përfundimit të kursit.

Për kë është kursi?

Kursi është i përshtatur për:

- zyrtarët përgjegjës për të rinjtë dhe stafi përkatës në autoritetet lokale;
- anëtarët e këshillave rinore lokale dhe organeve këshilluese;
- organizatat e shoqërisë civile rinore (OJQ-të) dhe udhëheqësit rinorë që bashkëpunojnë me autoritetet lokale;
- përfaqësuesit e zgjedhur lokalë të angazhuar në politika rinore ose sociale;
- aktorët e tjerë lokalë të përfshirë në promovimin e pjesëmarrjes dhe kohezionit social.

Struktura e kursit: 4 Module

Moduli 1: Kuptimi i Agjendave RPS dhe GPS

Ky modul vendos bazat e kursit. Pjesëmarrësit eksplorojnë çfarë janë RPS dhe GPS, pse këto agjenda janë të rëndësishme për stabilitetin dhe zhvillimin, dhe si lidhen me pjesëmarrjen, të drejtat dhe përfshirjen e të rinjve. Moduli shtjellon konceptet

kryesore, parimet dhe logjikën e lidhjes së ndërtimit të paqes me vendimmarrjen e përditshme — veçanërisht në nivelin komunal. Ai gjithashtu prezanton rolin praktik të autoriteteve lokale: ndërtimin e besimit, parandalimin e përjashtimit, krijimin e hapësirave të sigurta për dialog dhe mundëson që të rinj dhe të reja të ndikojnë në vendimmarrje.

Temat e trajtuara:

- konceptet dhe qëllimi kryesor i RPS dhe GPS
 - rolet dhe përgjegjësitë në nivel lokal
 - Arsyet se pse pjesëmarrja, përfshirja dhe të drejtat janë mjete për ndërtimin e paqes
 - si angazhimi i të rinjve mbështet kohezionin social
-

Moduli 2: Lokalizimi i RPS — Nga parimet globale te praktika lokale

Ky modul fokusohet në **lokalizimin** e agjendës: përshtatjen e saj me realitetet lokale, në vend të zbatimit të një modeli të unifikuar apo standard për të gjithë rastet. Pjesëmarrësit shqyrtojnë se si parimet e RPS mund të integrohen në **strategjitë rinore lokale**, programet lokale dhe mekanizmat këshillues, dhe si kjo lidhet me kornizat dhe strukturat të përgjithshme institucionale. Moduli gjithashtu trajton sfidat tipike të zbatimit (mungesat e kapaciteteve, pengesat politike, besimi i kufizuar i të rinjve) dhe ofron rrugë praktike për t'i kapërcyer përmes planifikimit lokal dhe partneriteteve.

Temat e trajtuara:

- çfarë nënkupton “lokalizimi” në praktikë
 - lidhja e prioriteteteve RPS me mandatet e autoriteteve lokale dhe politikat rinore
 - përputhja e praktikës lokale me strategjitë dhe kornizat e përgjithshme institucionale
 - identifikimi i pengesave dhe kushtet e mundësisë për zbatim
-

Moduli 3: Mjete për qeverisje gjithëpërfshirëse dhe ndërtim të paqes në nivel lokal

Ky është moduli më praktik i programit. Prezanton mjete konkrete që autoritetet lokale dhe strukturat rinore mund të përdorin për të forcuar pjesëmarrjen kuptimplote dhe për të parandaluar tensionet. Pjesëmarrësit njihen me mekanizma pjesëmarrëse (këshilla rinorë, forume konsultative, procese të bashkë-dizajnit), qasje komunikimi që kundërshtojnë gjuhën e urrejtjes dhe narrativat përçarëse, si dhe metoda për veprim të ndjeshëm ndaj konfliktit (“Mos bëj dëm”). Moduli gjithashtu thekson **bashkëpunimin e decentralizuar dhe binjakëzimin e qyteteve** si mënyra praktike për të ndërtuar besim ndërmjet komuniteteve dhe përtej kufijve përmes angazhimit të të rinjve.

Temat e trajtuara

- Mjete pjesëmarrëse: këshilla rinorë, forume, konsultime, krijim i përbashkët
 - Qasje të ndjeshme ndaj konfliktit dhe parimi “Mos bëj dëm”
 - Ndërtimi i besimit dhe promovimi i narrativave konstruktive
 - Binjakëzimi i qyteteve (town-twinning) dhe bashkëpunimi i decentralizuar për dialog dhe kohezion shoqëror
-

Moduli 4: Nga trajnimi në veprim — Institucionalizimi dhe ndjekja e mëtejshme (follow-up)

Moduli përmbyllës fokusohet në mënyrën si agenda RPS/GPS të bëhet pjesë e qëndrueshme e praktikës institucionale. Pjesëmarrësit mësojnë si të kalojnë nga njohuritë e fituara gjatë trajnimit në ndryshim konkret institucional: duke integruar mekanizmat e angazhimit të të rinjve në procedura, plane pune dhe praktika të përditshme të vendimmarrjes lokale. Moduli mbështet planifikimin e hapave pasues, hartimin e planeve të thjeshta lokale të veprimit dhe përcaktimin e treguesve të

arritshëm për monitorimin e progresit. Gjithashtu trajton mënyrat për të komunikuar rezultatet, për të dokumentuar praktikat e mira dhe për të inkurajuar bashkitë e tjera të përsërisin modelet e suksesshme.

Moduli përmblyës fokusohet në bërjen e RPS/GPS **të qëndrueshëm dhe funksional në praktikë**. Pjesëmarrësit mësojnë si të kalojnë nga njohuritë e marra gjatë trajnimit drejt ndryshimeve institucionale konkrete: duke integruar mekanizmat e angazhimit të të rinjve në procedura zyrtare, plane pune dhe praktika të rregullta të qeverisjes lokale. Moduli mbështet pjesëmarrësit në planifikimin e hapave pasues, hartimin e planeve të thjeshta lokale të veprimit dhe përcaktimin e treguesve të arritshëm për monitorimin e progresit. Gjithashtu trajton mënyrat për komunikimin e rezultateve, dokumentimin e praktikave të mira dhe inkurajimin e komunave të tjera për të riprodhuar modele të suksesshme.

Temat e trajtuara

- Institucionalizimi: kthimi i angazhimit të të rinjve në një praktikë të përhershme
- Planifikimi i hapave pasuese (follow-up): veprime konkrete në nivel lokal dhe ndërtimi i partneriteteve
- Monitorimi dhe të mësuarit: tregues bazë, mbledhja e provave dhe mekanizmat e reagimit (feedback)
- Komunikimi i rezultateve dhe zgjerimi i praktikave të mira në nivel rajonal

METODAT E TE MËSUARIT

Formati dhe kohëzgjatja

- Platforma: NALAS e-Academy (Moodle)
- Struktura: 4 module / 4 javë
- Koha e angazhimit: rreth 90 minuta në javë (për secilën grup), plus mësim i vetëdrejtuar
- Lehtësimi: moderuar nga trajnerë të certifikuar RPS

Metodat e të mësuarit: përfshijnë udhëzime të shkurtra, diskutime të udhëzuara, studime rastesh lokale, detyra interaktive, kuize dhe pyetje reflektimi. Çdo seancë kombinon kontribute nga ekspertët, diskutim të moderuar, shembuj të praktikave të mira lokale dhe detyra interaktive (si kuize dhe pyetje reflektimi), me një fokus të fortë në zbatimin praktik në kontekste reale lokale.

GJUHA DHE QASJA

Kursi do të jetë i disponueshëm në gjuhën maqedonase, shqip dhe BCMS (serbe/boshnjake/malazeze). Të gjitha materialet do të përshtaten për të qenë të qarta, të aksesueshme dhe të përdorshme lehtësisht nga profile të ndryshme pjesëmarrësish nga bashkitë dhe strukturat rinore.

MONITORIMI DHE VLERËSIMI (FEEDBACK)

Pjesëmarrësit do të plotësojnë vlerësimet personal para dhe pas kursit, ndërsa NALAS dhe trajnerët do të mbledhin vlerësim të vazhdueshëm për të përmirësuar kursin midis grupeve të pranverës dhe vjeshtës në vitin 2026.

KY KURS ËSHTË PJESË E NALAS e-Academy

NALAS e-Academy është një platformë online që ofron njohuri rajonale të rëndësishme për punonjësit lokalë në Evropën Juglindore, duke siguruar mundësi të të mësuarit tërheqëse, kreative dhe hap pas hapi. Platforma ofron njohuri të cilësisë së

Iartë për profesionistët e autoriteteve lokale, të lidhura drejtpërdrejt me punën e tyre të përditshme. Duke shfrytëzuar teknologjitë e reja, NALAS e-Academy ofron mësim i orientuar në përvojë, e cila është aksesueshme, inovative dhe e orientuar fuqishëm drejt praktikës.

Moderues

Xhezide Gurguri është Drejtoresha e Programeve, Koordinimit dhe Bashkëpunimit Rinor në Agjencinë Kombëtare të Rinisë të Shqipërisë. Ajo ka disa vite përvojë pune me të rinjtë, organizatat e shoqërisë civile dhe iniciativat rinore, me një fokus të fortë në fuqizimin e të rinjve, arsimin joformal dhe koordinimin e projekteve. Ajo është e angazhuar në mënyrë aktive në promovimin e pjesëmarrjes së të rinjve dhe zhvillimin e iniciativave që mbështesin të rinjtë në nivel lokal dhe kombëtar.

Shpëtim Ramadani është student i mjekësisë dhe avokat i të rinjve nga Ferizaji me fokus në të drejtat e njeriut dhe ndërtimin e paqes rajonale. Ai aktualisht shërben si Kryetar i Bordit Ekzekutiv në Rrjetin e OJQ-ve AVONET dhe si Anëtar në Qendrën e Qeverisjes së Hapur në Uashington D.C., ku mbështet iniciativat për transparencë dhe llogaridhënie institucionale.

Me një angazhim ndaj axhendave të të Rinjve, Paqes dhe Sigurisë (YPS) dhe Grave, Paqes dhe Sigurisë (WPS), Shpëtimi ka kontribuar si trajner dhe ka ndihmuar në hartimin e politikave për zbatimin lokal të YPS. Përvoja e tij përfshin gjithashtu shërbimin si Ambasador i Ri Evropian dhe lehtësimin e punëtorëve të komunitetit mbi shkrim-leximin mediatik dhe zgjidhjen e konflikteve. Si ish-student i programeve të Departamentit të Shtetit të SHBA-së, si Bursa CEE dhe programi YES, ai vazhdon të punojë drejt nxitjes së dialogut dhe edukimit për të drejtat e njeriut në të gjithë Ballkanin Perëndimor.

Network of Associations of Local
Authorities of South-East Europe
Réseau des Associations de Pouvoirs
Locaux de l'Europe du Sud-Est

PEACEBUILDING
FUND

United
Nations

